

'Ongestraft mag liefde bloeien'

Psalm 1 (Psalmen Opnieuw, Gabriël Smit)

1 Corinthiërs 13 (uit: Dan zal ik Leven, Huub Oosterhuis)

Marcus 12 : 28 – 34 en/of Mattheüs 22 : 33-46

Beste Mensen, Zusters en Broeders,

Hoeveel preken over de liefde heeft U tijdens uw leven gehoord?

En behalve dat...

Ikzelf vraag me dat af, met daar de bijkomende vraag: Hoe vaak heb **ik** over de liefde gepreekt?

Ik zou het zo uit mijn hoofd niet weten.

Wat ik wel weet, dat is de tekst over de liefde, die wij meekregen tijdens de huwelijksinzegening, nu 47 jaar geleden.

“Niemand van jullie heeft grotere liefde dan diegene die zich inzet voor zijn vrienden”. (Johannes 15 : 13)

Ik weet nog dat we in het voorafgaande gesprek met de dominee een indringend gesprek hadden.

In die tekst staat in de oude vertaling namelijk:

“Niemand van jullie heeft grotere liefde dan diegene die zich opoffert voor zijn vrienden”.

Dat vond hij te zwaar aangezet en wij ook.

Toen is, dat je je **opofferen**, veranderd in je **inzetten** voor iemand.

Ondertussen zegt de nieuwe vertaling:

“Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden”.

Opofferen, inzetten, je leven geven...

in die zin pittig;

als je aan die oproep gehoor geeft, als je dat serieus vorm en gestalte wilt geven in jouw leven,

dan is dat een zwaarwegende opgave.

Heit, mijn vader, zou dan zeggen: “Als je dat waar wilt maken dan heb je daar je handen meer dan vol aan!” En als ik daar met mensen over in gesprek ben, dan hoor ik dat dat klopt.

2.

Hoe zullen de mensen die met Mozes mee trokken naar het Land van Belofte hebben gereageerd toen Mozes zei:

“Dit is het gebod!

Dit gebod van GOD liefhebben en je naaste als jezelf is **zo** belangrijk, dat we dat een mensenleven lang moeten leren en ook dat we het moeten naleven, van generatie tot generatie.”

Mozes scherpt het belang van dit Grote Gebod aan:

Dat dat woorden zijn die steeds in onze gedachten moeten zijn, waar je ook gaat of staat, daar waar mogelijk moet je het er met elkaar over hebben.

In de taal van toen:

Die geboden moeten op het lichaam gedragen worden, en waar je leeft, en elke dag waar je in- en uitgaat, geschreven op de deurpost, en op de poorten van een stad.

En we weten het

tot op vandaag voeren joden dit ritueel uit.

Dat ‘HOOR ISRAËL’, het Sjema Jizraeel, is in de joodse traditie zo belangrijk geworden dat het elke dag gebeden wordt.

Waarom?

Waar gaat het ten diepste om?

De Kern van geloven:

-Het liefhebben van GOD en je naaste is in feite de grondslag van **alles** wat GOD van ons vraagt.

In de aanloop naar deze zondag probeerde ik steeds aan mensen te vertellen waar het volgens mij over moet gaan.

Bij het noemen van dat kernwoord: DE LIEFDE, werd er nogal gereageerd met opmerkingen als: DE LIEFDE ? Ga je het over DE LIEFDE hebben?

3.

Een deel vond het onzinnig, zinloos. “Kijk eens om je heen in wat voor een liefdeloze wereld we leven.”

“Kijk eens hoe we er met elkaar voor staan te midden van zoveel egoïsme en onverschilligheid; dat overheersende eigenbelang”.

Gelukkig waren dat niet de enige reacties.

Anderen zeiden dat we nooit en te nimmer mogen toegeven aan dat uitsluitend negatieve.

Dat we ons zelf als christenen dan volstrekt ongeloofwaardig maken.

Wat we hoorden in de Epistellezing, het slot van de Eerste Brief aan de Gemeente in Corinthe,

-die overbekende woorden-,

waarin de apostel Paulus zegt hoe je in het leven staat als:

-je de liefde **niet** hebt

-wat liefde **is** en

-wat liefde **niet** is.

Een brief geschreven aan de Gemeente waarin veel onenigheid is.

Twist, verschil van mening over kernachtige zaken.

En zijn slotboodschap is dan: Ook al denk je over verschillende zaken niet hetzelfde, ben je een andere mening toegedaan, laat dat nooit de splijtzwam zijn in het samen Gemeente van Christus zijn.

Houd elkaar ondanks dat alles vast in die liefde die hij ons heeft voorgeleefd.

Misschien moet ik zeggen: **Probeer** elkaar in die liefde vast te houden! Wellicht is dat reëler.

Hij sluit daar ook mee af. Geloof, hoop en liefde zullen blijven, alle drie, maar de grootste is de liefde.

In 1992 speelt de acteur Henk van Ulsen op het voormalige eiland Schokland in de Noordoostpolder ‘JOB OP SCHOKLAND’.

In dat solotoneel speelt hij alle karakters die in het Bijbelboek Job voorkomen.

Het verhaal van de rechtvaardige JOB die alles wordt afgenomen en die GOD ter verantwoording roept, maar door alles heen toch zijn Schepper trouw blijft.

4.

Ook in dat fascinerende toneelspel klinkt tot slot die zin:

Geloof, Hoop en Liefde,
maar hij geeft er een draai aan en zegt:
HOOP OP GELOOF IN DE LIEFDE.
HOOP OP GELOOF IN DE LIEFDE.

Dat heeft voor mijn gevoel direct verbinding met wat we vandaag horen in de Eerste Psalm:
‘Maar de weg van hen die goed doen en vol aandacht zijn voor wat anderen leven, blijft voor altijd getekend in het hart van de tijd’.

Wij kunnen ons afvragen:
Wat zet ons aan tot deugdzaam gedrag?
Die vraag werd ook afgelopen dinsdag in dagblad Trouw gesteld n.a.v. het boek “De theorie van morele gevoelens” van de Schotse filosoof Adam Smith.

HET GOEDE DOEN.

We willen het graag, we streven er naar, we willen ons leven daar zo goed mogelijk naar inrichten.

HET GOEDE DOEN?

Eerst nog even die tekst uit het evangelie noemen:
*“Heb de Heer, je GOD, lief uit heel je hart, uit heel je ziel, uit heel je verstand, en uit heel je kracht en heb je naaste lief als jezelf!
Een ander gebod, groter dan deze, is er niet!”*

Is het die naastenliefde die ons beweegt om het goede te doen?

Die ons beweegt tot het doen van moreel hoogstaande daden?

Of hebben we het over een sterkere kracht?

De morele gevoelens – zegt Adam Smith – zijn helemaal afkomstig van onze sociale omgeving, die wij ons hebben eigen gemaakt; geïnternaliseerd.

Hij voert in zijn boek een pleidooi voor menselijke waardigheid.

Nogmaals die vraag: HET GOEDE DOEN?

Kijk naar jezelf met de blik van een buitenstaander.

5.

Probeer je bijvoorbeeld in te leven in jouw sociale omgeving, want dat maakt het ook begrijpelijk waarom mensen die een beroerde opvoeding hebben gehad en nauwelijks goede voorbeelden hebben gekend, vaak zelf ook in de fout gaan.

Dat er geen mensen zijn op jouw levenspad om je op het goede te wijzen.

Die zin: “Kijk naar jezelf met de blik van een buitenstaander”, die blijft in mij triggeren.

Dat de toeschouwer naar jou kijkt en observeert: Hoe doet zij, hoe doet hij het?

Mattheüs, Marcus en Lucas beschrijven alle drie in hun evangelie dit Grote Gebod.

Lucas beschrijft die hele bijzondere aanvulling, die vraag die ook wij regelmatig stellen: “Wie is mijn naaste?”

Die wetgeleerde die correct geantwoord heeft maar dan net als wij die vraag stelt:

“Wie is mijn **naaste**?”

En wat gebeurt er dan. Dan vertelt Jezus die schitterende gelijkenis van De Barmhartige Samaritaan, met aan het slot de vraag:

“En wie is volgens jou de naaste geworden van deze gewonde man?”

Met als antwoord: “De man die medelijden heeft getoond”.

Medelijden, niet bedoeld als zielig, maar ‘met ontferming bewogen’ in plaats van aan die mens voorbij lopen.

Dáár is dus de schakel:

Naaste, medemens, buurman, buurvrouw, landgenoot, vreemdeling...

Geloven is dus een vorm van liefhebben.

Met je hart – de plaats van de wil, gedachten en plannen.

Met je ziel – ons diepste innerlijk, ons meest persoonlijke zelf.

Met je verstand – het hoofd en de nuchterheid.

Met je kracht – de inspanning, de daden, het werk.

Tot slot van deze overdenking, die zich zo leent voor een nagesprek, maar dat kan nu helaas niet, tot slot lees ik u nog een zin voor uit het boek van de eerder genoemde Adam Smith:

Het oogmerk van Smiths boek is te laten zien hoe 'het goede doen' werkt.

Als het besef daarvan bij je is doorgedrongen, als je in die zin 'verlicht' bent, om dat woord maar te gebruiken, kun je geen kwaad doen zonder zelf te weten dat dit onwenselijk is.

Straks in het Antwoorden op deze verkondiging is daar het lied:

Ongestraft mag liefde bloeien vrijuit zoeken naar de zon.

Liefdes loop verdraagt geen boeien, laat haar stromen als een bron!

*Laat de liefde maar gebeuren als een wonder van het Licht,
als een regenboog vol kleuren door de hemel zelf gesticht.*

Niemand houdt de liefde tegen waar zij langs de straten gaat.

Wie met liefde is gezegend, koestert wie om liefde gaat.

God verhoede dat er iemand in de liefde wordt gekrenkt.

*Ware liefde oordeelt niemand, maar aanvaardt haar als geschenk.
Amen.*

Ds. Renze Pieter Yetsenga

Queridolaan 34

9721 SX GRONINGEN

050. 5261092

r.yetsenga@outlook.com

